

Kestävä matkailun mittarit ja seuranta (LAC) Suomenlinna

1. Tuemme kohteiden arvojen säilymistä ja edistämme niiden suojelua

Mittari	Mittaustapa	Nykytila						Tavoitetila	Hyväksyttävän muutoksen rajat		Toimenpide raja-arvon alittuessa	Vastuu mittauksesta ja tulosten jakamisesta	2018	2019	2020*	2021	2022	2023
		2018	2019	2020	2021	2022	2023		min	max								
Kerromme kävijöille kohteen arvoista ja niiden suojelusta ja kannustamme heitä toimimaan vastuullisesti																		
Matkailu ei vaaranna kohteen luonto- ja kulttuuriarvoja, ja haitallisia vaikutuksia ehkäisemme ennakoivasti																		
Vierailijakeskuksen käyntimäärät (käyntiä/v)	Kävijälaskuri vierailijakeskuksessa	132 200	128 500	35 000**	31 600**	76 800	90 900	150 000	132 000	275 000	Sisällön ja näkyvyyden parantaminen, palvelun parempi esilletuominen eri kanavissa, toimijaopasteet	SLHK MPP Vierailijakeskusn vastaava	2	3	Tulos ei vertailukelpoinen korona vaikutuksen takia.	Tulos ei vertailukelpoinen korona vaikutuksen takia.	3	3
Kävijöiden tieto siitä, miksi Suomenlinna on nimetty maailmanperintökohteeksi (kyllä vastausten %-osuus)	Kävijätutkimus	44% (2018)	44% (2018)	44% (2018)	44% (2018)	44% (2018)	43% (2023)	55%	42%	100%	Viestintä omissa ja kumppaneiden kanavissa, viestintäkanavien ja kohderyhmien tarkastelu	SLHK MPP Matkailuasiantuntija/viestintä-asiantuntija	2	2	2	2	2	2
Kävijöiden aiheuttama, maailmanperintöarvoa uhkaava linnoituslaitteiden (vallit) kuluminen mittauspisteessä	Seurataan Kustaanmiekän vallien kulkureitin eroosiota mittausaloilla vuosittain loka-marraskuussa paikan päällä tehtävällä mittauksella	Kunnostettu vallipolku parhaassa kuntoluokassa.	Kunnostettu ja kulunohjausaidattu vallipolku leveyden osalta parhaassa kuntoluokassa, syvyys muutos -5cm (ks. huomiosarake). 2019 uusittu polku, jota ei aidattu levennyt korjauksen jälkeen +150 cm	Kunnostettu ja kulunohjausaidattu vallipolku leveyden osalta parhaassa kuntoluokassa, syvyys muutos -5-6 cm (ks. huomiosarake). 2019 uusittu polku, jota ei aidattu levennyt korjauksen jälkeen +190 cm	Kunnostettu ja kulunohjausaidattu vallipolku leveyden osalta parhaassa kuntoluokassa, syvyys muutos -5-6 cm (ks. huomiosarake). 2019 uusittu polku, jota ei aidattu levennyt korjauksen jälkeen +190 cm	Vallipolku jopa kaventunut parissa mittauspisteessä -15-20 cm. Syvyysmuutoksen keskiarvo -2,09. 2019 uusittu, aitaamaton polku, on leventynyt korjauksen jälkeen +240 cm. Lisätty kaksi uutta mittauspistettä, joissa syvyysmuutos keskiarvo -9,75cm.	Vallipolku kaventunut parissa mittauspisteessä -10cm, mutta yhdessä pisteessä levinnyt vain 4cm. Syvyysmuutoksen keskiarvo -5,75. 2019 uusittu aitaamaton polku, leventynyt korjauksen jälkeen +225 cm. Lisätty kaksi uutta mittauspistettä, joissa syvyysmuutos keskiarvo -9,75cm.	Kävijät pysyvät kulunohjatulla kulkureitillä, vallipolku ei levene sivuttais-suunnassa eikä syvene vuoden mitaustilanteesta	leveys 0 cm syvyys 0 cm	leveys +10 cm syvyys -3 cm	Leveys: lisätään ja täsmennetään kävijä-viestintää vailleista ja liikkumisesta siellä. Syvyys: kulumien korjaus, pinnonteen hoito-toimenpiteet & resursointi, vuosikello. Korjatun polun kulunohjausaitojen lisääminen korjattuihin kohtiin, joissa niitä ei ole. Huomiota portaiden läheisyys kulumissa.	SLHK REST Maisema-arkkitehti	1	3	Tulos ei vertailukelpoinen korona vaikutuksen takia.	Tulos ei vertailukelpoinen korona vaikutuksen takia.	3	3

2. Minimoimme ympäristön kuormitusta

Mittari	Mittaustapa	Nykytila						Tavoitetila	Hyväksyttävän muutoksen rajat		Toimenpide raja-arvon alittuessa	Vastuu mittauksesta ja tulosten jakamisesta	2018	2019	2020*	2021	2022	2023	
		2018	2019	2020	2021	2022	2023		min	max									
Toimimme hyvänä esimerkkinä ympäristöasioissa																			
Hoitokunnalla on käytössään ympäristöjärjestelmä	Käytössä ulkopuolisen sertifioima ja auditoina ympäristöjärjestelmä	WWF Green Office	WWF Green Office	WWF Green Office	WWF Green Office	WWF Green Office	WWF Green Office	WWF Green Office järjestelmästä irtaannuttiin 05/2023. Ekokompassi-järjestelmän rakentamisen käynnistyyessä	Ympäristö-järjestelmä käytössä	Ympäristö-järjestelmä käytössä	Ympäristö-järjestelmä käytössä	Käynnistetään toimenpiteet ympäristöjärjestelmän saamiseksi	SLHK Ympäristöjärjestelmäryhmän vetäjä	1	1	1	1	1	3
Matkailupalvelutoiminnasta syntyvien jätteiden ohjautuminen hyötykäyttöön (%-osuus vastanneista toimijoista lajittelee toiminnasta syntyneet jätteet)	Vuositainen kysely jätelajittelusta Suomenlinnan matkailutoimijoille	Uusi mittari, joka otettu mukaan vuodelle 2019, ei arvoa vuodelle 2018. Vuosi 2019 on nykytila-arvo.	94 %	91 %	91 %	94 %	94 %	100 % vastanneista toimijoista lajittelee kaikki toiminnastaan syntyvät jätteet	80 % vastanneista toimijoista lajittelee kaikki toiminnastaan syntyvät jätteet	100 % vastanneista toimijoista lajittelee kaikki toiminnastaan syntyvät jätteet	Asia esille yleisissä toimijatapaamisissa, vuokralaisneuvotteluissa	SLHK REST Maisema-asiantuntija / MPP matkailuasiantuntija	Uusi mittari, Ei tulosta 2018	1	1	1	1	1	

3. Vahvistamme paikallisuutta

Mittari	Mittaustapa	Nykytila						Tavoitetila	Hyväksyttävän muutoksen rajat		Toimenpide raja-arvon alittuessa	Vastuu mittauksesta ja tulosten jakamisesta	2018	2019	2020*	2021	2022	2023
		2018	2019	2020	2021	2022	2023		min	max								
Toimimme yhteistyössä ja tarjoamme paikallisille asukkaile sekä kävijöille mahdollisuuksia osallistua kohteen hoitoon ja kehittämiseen																		
Matkailijat ja matkailu tukevat asumista Suomenlinnassa (asteikoilla 1-5, 1= erittäin huonosti, 5= erinomaisesti)	SLHK:n Vuokralaistutkimus	2,5	2,7	3,25*	3,38*	2,86	3,45	3,4	2,4	3,8	Matkailun vaikutuksista ja hyödyistä viestiminen asukasyhteistyön foorumeissa	SLHK MPP Kehittämispäällikkö	2	2	Tulos ei vertailu-kelpoinen koronan vaikutuksen takia.	Tulos ei vertailu-kelpoinen koronan vaikutuksen takia.	2	1
Vapaaehtoistyön määrä (htp)	SLHK:n Vapaaehtoistyön tilastointi	250	309	13*	240*	294	280	275	250	300	Uusien kumppanuuksien etsiminen, vapaaehtoistyön konseptointi ja resurssointi	SLHK vapaaehtoistyön työryhmä	2	1	Tulos ei vertailu-kelpoinen korona vaikutuksen takia.	Tulos ei vertailu-kelpoinen koronan vaikutuksen takia.	1	1

Kestävä matkailun mittarit ja seuranta (LAC) Suomenlinna

4. Edistämme kohteiden tuottamaa hyvinvointia ja terveyttä

Mittari	Mittaustapa	Nykytila						Tavoitetila	Hyväksyttävän muutoksen rajat		Toimenpide raja-arvon alittuessa tai ylityessä	Vastuu mittauksesta ja tulosten jakamisesta	2018	2019	2020*	2021	2022	2023
		2018	2019	2020	2021	2022	2023		min	max								
Varmistamme kohteiden ja palveluiden kävijäturvallisuuden																		
Kannustamme kävijöitä monipuolisiin, omatoimisiin ja ohjattuihin luonto- ja kulttuurielämyksiin																		
	Kävijätutkimus	4,1 (2018)	4,1 (2018)	4,1 (2018)	4,1 (2018)	4,1 (2018)	4,4 (2023)	4,3	3,9	5	Kävijähallinnan keinot, viestintä tukee ennako-odotuksia	SLHK MPP Matkailuasiantuntija	1	1	1	1	1	1
Kävijäturvallisuuden huomiominen kohteen hoidossa (auditoinnit krt/v)	Kävijäturvallisuus-auditoinnit	2krt/v	2krt/v	2krt/v	2krt/v	2krt/v	2krt/v	Auditoinnit 2krt/v	Auditoinnit 1krt/v	Auditoinnit 2krt/v	Auditointityökalut tukemaan auditointityötä, resurssien ja vastuuden varmistaminen	SLHK HALL Turvallisuusasiantuntija	2	2	2	2	2	

5. Edistämme paikallistaloudellista kasvua ja työpaikkojen luomista

Mittari	Mittaustapa	Nykytila						Tavoitetila	Hyväksyttävän muutoksen rajat		Toimenpide raja-arvon alittuessa	Vastuu mittauksesta ja tulosten jakamisesta	2018	2019	2020*	2021	2022	2023
		2018	2019	2020	2021	2022	2023		min	max								
Tarjoamme tietoa kohteista ja palveluista ennakoon, helposti ja kiinnostavassa muodossa eri viestintäkanavissa																		
Innostamme matkailijoita viipymään pidempään matkailualueella																		
Kävijöiden paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset (€/vuosi)	Kävijätutkimus	294 606 723 €	334 699 166 €	34 352 322 €***	43 219 482 €***	268 036 001 €	284 153 711 €	300 000 000 €	294 000 000 (vuoden 2018 taso)		Tuodaan esille palvelutarjontaa, kehitetään palveluita ja laatua	SLHK MPP Kehittämispäällikkö	2	2	Tulos ei vertailukelpoinen korona vaikutuksen takia.	Tulos ei vertailukelpoinen korona vaikutuksen takia.	3	3
Talvikauden kävijämäärät (talvikausi: tammi-huhtikuu ja loka-joulukuu)	Kävijätilastot	288 000	293 000	138000*	149000*	227 000	244 000	300 000	270 000	350 000	Viestintää talvikaudesta ja sen palveluista, tapahtumat tukee, yhteismarkkinointi	SLHK MPP Matkailuasiantuntija	2	2	Tulos ei vertailukelpoinen korona vaikutuksen takia.	Tulos ei vertailukelpoinen koronan vaikutuksen takia.	3	3

6. Viestimme yhdessä kohteen arvoista ja palveluista

Mittari	Mittaustapa	Nykytila						Tavoitetila	Hyväksyttävän muutoksen rajat		Toimenpide raja-arvon alittuessa	Vastuu mittauksesta ja tulosten jakamisesta	2018	2019	2020*	2021	2022	2023
		2018	2019	2020	2021	2022	2023		min	max								
Sitoudumme kohteen arvoihin ja perusviesteihin, Viestimme yhdenmukaisesti ja vastuullisesti eri kohderyhmille sekä kotimaassa että kansainvälisesti																		
Kannustamme toimijoita sitoutumaan näihin kestävä matkailun periaatteisiin, Keräämme palautetta sidosryhmittä asiakastyytyväisyyden sekä toiminnan kehittämiseksi																		
Järjestämme koulutus- ja yhteistyötilaisuuksia alueen toimijoiden kanssa																		
Matkailutoimijoiden viestintään sisällytetyt maailmanperinnön sekä kestäväyyden/vastuullisuuden teemat (toimijaa, %)	Toimijoiden verkkosivutarkastelu (tarkastelussa mukana 31 toimijaa)	Uusi mittari, joka otettu mukaan 2019, ei arvoa 2018. Vuosi 2019 on nykytila-arvo.	Maailmanperinnön teemat: 8 toimijaa - 23% ja kestävyys/vastuullisuus: 7 toimijaa - 25%	Maailmanperinnön teemat:11 toimijaa - 34% ja kestävyys/vastuullisuus: 13 toimijaa - 41%	Maailmanperinnön teemat:13 toimijaa - 45% ja kestävyys/vastuullisuus: 12 toimijaa - 41%	Maailmanperinnön teemat:16 toimijaa - 43% ja kestävyys/vastuullisuus: 17 toimijaa - 49%	Maailmanperinnön teemat:18 toimijaa - 51% ja kestävyys/vastuullisuus: 18 toimijaa - 51%	Kaikki kohteessa vakituisesti toimijat toimivat viestivät nämä asiat verkkosivuillaan	75% toimijoista viestii nämä asiat verkkosivuillaan	Kohteessa vakituisesti toimivat toimijat viestivät nämä verkkosivuillaan	Keskustellaan tapaamisissa, järjestetään koulutusta, jaetaan esimerkkejä ja vinkkejä Extranetissä, SFT, Valitse Vastuullisemmin -palvelu, räätälöidään malleja viestintään	SLHK MPP Viestintäasiantuntija	Uusi mittari, Ei tulosta 2018	4	3	3	3	3
Matkailutoimijoiden tietoisuus kohteen arvoista ja palveluista (tilaisuuksien määrä)	Säännölliset foorumit ja Extranet tms. verkoston yhteinen alusta	4 tilaisuutta (matkailuaamu ja Suomenlinna-perehdytykset) ja extranet tms. verkoston alusta	4 tilaisuutta (matkailuaamu ja Suomenlinna-perehdytykset) ja extranet tms. verkoston alusta	3 Etätilaisuutta, HKS-verkostotilaisuus, perehdytykset koronavuonna tietopakettilla ja Suomenlinna-passilla	3 Etätilaisuutta, matkailuaamu, HKS-verkostotilaisuus, perehdytykset koronavuonna tietopakettilla ja Suomenlinna-passilla	5 tilaisuutta (Matkailuaamut ja Suomenlinna-perehdytykset), HKS-verkostotilaisuus, Extranet	5 tilaisuutta (Matkailuaamut ja Suomenlinna-perehdytykset), HKS-verkostotilaisuus, Extranet	4 tilaisuutta ja extranet tms	3 tilaisuutta ja extranet tms	6 tilaisuutta ja extranet tms	Varmistetaan resurssit foorumien ylläpitämiseksi ja tilaisuuksien toteuttamiseksi	SLHK MPP Matkailuasiantuntija	1	1	1	1	1	1

Kestäväyyden luokitus:	
1	= Kokonaan
2	= Pääpiirittään
3	= Osittain
4	= Pieneltä osin
5	= Ei ollenkaan

*2020/2021 tuloksia tarkasteltaessa huomiotava korona-pandemian aiheuttama kansainvälisen matkailun pysähtyminen, liikkumis- ja kokoontumisrajoitukset. Kävijävirta Suomenlinnaan pysähtyi ajoittain lähes kokonaan, kävijämäärä putosi alle puoleen vuoden 2019 tasosta ja kävijäprofiili muuttui lähes täysin kotimaiseksi. Luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien tuloksiin.

**2020/2021 Korona-pandemian vuoksi matkailuneuvonnan pääasiakasryhmä eli ulkomaalaiset kävijät puuttuivat lähes kokonaan. Rajoitusten vuoksi neuvonta palveli vain digitaalisten kanavien kautta huhti-, touko- ja joulukuussa.

***2020/2021 Korona-pandemia aiheutti niin suuret muutokset Suomenlinnan kävijäprofiilissa ja rahankäytössä, että 2018 kävijätutkimuksen kävijäprofiilitietoihin perustuva tulos vuodelle 2020 (10 M€) ei ole vertailukelpoinen aikaisempien tulosten kanssa. Myöskään laskelmaa, jossa kävijöistä on poistettu kokonaan ulkomaalaiset kävijät (8 M€) ei voi pitää luotettavana ja vertailukelpoisena. Suomenlinna seuraa tätä osin Metsähallituksen hallinnoimiensa kansallispuistojen ja muiden luonto- ja historiaikohteiden (mukaan lukien Merenkurkun maailmanperintöalue) kohdalla toteuttamaa käytäntöä.